

FORGÁCS PÉTER

WASS ALBERT: ELVÉSZ A NYOM

Előrebocsátom, hogy – bár író-olvasó ember vagyok – ez az első könyvajánlóm. No, azért ez így nem igaz, mert ha minden jól megy, ez sem lesz az, mivel az ember szerintem úgy ajánl könyvet, hogy a másik kezébe nyomja, kábé ezekkel a szavakkal: „Figyi, ezt feltétlenül olvasd el, meglátod, tetszeni fog!” És kész! Mi, rendszeresen olvasó emberi lények (vagyis a kisebbség), ismerjük már annyira egymást, hogy ennél több nem is kell. Nem kell tehát félni, „az alábbi szöveg nem tartalmaz cselekményleírást”.

Egy tizenkét emeletes toronyházban lakom, hatvan lakás, saccperkábé 150 lakó (egy kisebb falu), ahol szinte csak a köszönésre korlátozódik a szomszédok közti kommunikáció. Talán ezért is kezeltem égi jelként, amikor tavaly egy hölgy a nyolcadikról minden előzetes figyelmeztetés nélkül nekem szegezte a kérdést a liftben: „Olvastad már Wass Alberttől az *Elvész a nyom*-ot?” Mivel a harmadikon lakom, nem volt időm komolyabb fejtegetésekbe bocsátkozni, mennyi „gyanús” infót hallottam ezzel az erdélyi íróval kapcsolatban, ezért röviden csak annyit mondtam: „Nem. Sem ezt, sem mást.” És már meg is érkeztünk a harmadikra. Nyílt az ajtó. „Figyi, ezt feltétlenül olvasd el, meglátod, tetszeni fog!” (ezt az előző bekezdésből Ctrl C-ztem! ide) „Majd beadom. Szia.” Az én „szia”-mat már a csukott liftajtó visszhangozta.

Még aznap beadta. Aki ismer, az tudja, hogy kedvencem az amerikai irodalom (Updike, Vonnegut, Salinger, Márquez, Allende stb.), ezért eléggé kételkedve forgattam, szagoltattam a nem túl vonzó küllemű kötetet (Kráter Műhely Egyesület, 2003, 2. kiadás). Aztán mégis belevágtam. Jól tettem. Így utólag már teljesen világos számomra, hogy egy „liftes” könyvajánlót csakis égi jelként szabad értelmezni.

Már az első fejezetből kiderült, hogy ez egy modern vonalvezetésű, remek hangon megírt, szövevényes, sok szétfutó és újra egymásra találó mellékszálal átszőtt zseniális

regény, amelyben Wass hat ember sorsát írja meg, párhuzamosan. A történet egy erdélyi falucskában kezdődik, de a későbbi helyszínek között ott találjuk a két világháború Közép-Európáját, sőt Amerikát is. A történetet egy fiatal pap izgalmas, majd hogyanem kutatásszerű istenkeresése foglalja keretbe, aminek kiinduló pontja egy váratlan esemény: „A csónak a hat gyerekkel rohant, neki a vízesésnek, és az ember ott a parton tudta, hogy nincs földi erő, ami megállítaná. És ekkor történt a csoda.” (5.)

A gyerekek megmenekülnek, amire nincs józan magyarázat, hacsak az nem, hogy Istennek még terve van velük. Ez indítja a papot arra, hogy 36 évvel később felkeresse az azóta két háborút megélt, férfivá lett fiúkat, és meggyőződjön róla, hogy sorsuk alakulása igazolja-e Isten létét. Vagy elvész a nyom?

„Bizonyosságot szerezni arról, kézzelfogható bizonyosságot, hogy van Isten! Hogy van, mert nyoma van, amit követni lehet. Hogy van, mert akar valamit. Mert cselekszik, fizikai törvények ellenére is, ha szükséges, hogy életben tartsa azokat, akikkel terve van!” (19.)

„Isten is egy bonyolult képlet, melynek elemei az emberi életek, s aki az őáltala megjelölt életek titkát megfejti, következtetni tud a megsejtett egésze. S neki szeme előtt jelölt meg az Isten hat emberi életet.” (20.)

Matematika-fizika szakos tanárként hiszek a természeti törvények igazában, ezért (vagy épp ennek ellenére) kifejezetten izgalmasnak találtam ezt a „nyomozást”, és a végkifejletet is, amit, természetesen, nem árulok el.

„De hol a cél? Mi a cél? Csak élni? Nap nap után? Megélni ezt és amazt, múlttá változtatni a jelent, jelenné a jövőt és baktatni, baktatni a napok hátán, amíg egyszer csak elfognak és ... és a semmi, vagy az Isten, vagy akármilyen nagy fekete szivaccsal mindent letöröl, ami volt és ami történt?” (19.)

Akit ezek a kérdések nem foglalkoztatnak, az ne olvassa el ezt a könyvet.

havilap

XXIV. évfolyam, 3. szám, 2016. november

Főszerkesztő: Hodossy Gyula

Vezető szerkesztő:

Petres Csizmadia Gabriella,

Petres Sándor

Örökös munkatárs: Turczel Lajos

A szerkesztőbizottság elnöke:

Fibi Sándor

Tagok:

Hrbáček Noszek Magdaléna

Kalácska József

Klemen Terézia

Krippel Éva

Novák Mónika

Pázmány Annamária

Szokol Dezső

Nyomdai előkészítés:

Václav Kinga

Gyenes Gábor

Nyomja:

Press Group s.r.o, Banská Bystrica

Kiadja:

Katedra Alapítvány

Felelős kiadó:

Hodossy Gyula

Elérhetőség:

Katedra Alapítvány

Palác Duna Palota,

Galantská cesta 658/2F,

929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

E-mail: katedra@katedra.skHonlap: www.katedra.sk

Bankszámlaszám: 1014769018/1111.

Kiadványunkat támogatta a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala, a Szlovák Köztársaság Oktatásügyi, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériuma.

KATEDRA

mesačník

ročník XXIV., 3. číslo, november 2016

Vydavatel:

Nadácia Katedra,

Palác Duna Palota,

Galantská cesta 658/2F,

929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

IČO: 35591609

ISSN 1335-6445 ■ EV: 611/08

Časopis vychádza s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Realizované s finančnou podporou

Úradu vlády SR - program Kultúra

národnostných menšín 2016.

Náklad: 2500 ks

REDAKCIA / SZERKESZTŐSÉGÜNK:

Nadácia Katedra – Katedra Alapítvány.

Palác Duna Palota, Galantská cesta

658/2F, 929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

Honlap: <http://www.katedra.sk>

E-mail: katedra@katedra.sk

katedra.szerkesztoseg@gmail.com

Minden jog fenntartva.

Kéziratokat nem őrzünk meg

és nem küldünk vissza.

A címlap Kovács Adrián fényképének felhasználásával készült.